

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу
Кафедра германської і фіно-угорської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
Мирослав СОЛОВЕЙ
“29” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українсько-німецькі граматичні паралелі у перекладі медійних текстів

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Освітня програма Американські студії
(англійська мова і друга іноземна мова)

Статус дисципліни Вибіркова

Форма навчання денна/ заочна
Навчальний рік 2023 – 2024
Семестр II
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова навчання німецька
Форма підсумкового контролю залік

Розробник: Корнійко І.В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської і фіно-угорської філології

Схвалено на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології, протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Шутова М. О.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу, протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 р.

Голова вченої ради факультету

Гнезділова Я.В.

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у студентів граматичної мовної компетентності для виконання професійних завдань у викладацькій, науковій і перекладацькій діяльності.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

денна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС **90** годин, у тому числі:

лекційні заняття – 10 годин

практичні заняття – 20 годин

самостійна робота – 60 годин

заочна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС **90** годин, у тому числі:

лекційні заняття – 2 години

практичні заняття – 4 години

самостійна робота – 84 години

2. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

2.1. Знати:

– лексичний матеріал з таких тем: “Людина в сучасному світі: професії в сучасному світі, професійне життя, стала освіта, формування особистості і міжособистісні стосунки”, “Світ навколо нас: культура споживання, права людини в демократичному суспільстві, людина і закон, людина і майбутнє”, “Країни, мови яких вивчаються: загальні відомості про країни, їх політичний та економічний устрій, відомості про історико-культурні центри, історію і сучасне життя країн, мови яких вивчаються”, “Сучасне інформаційне суспільство: засоби масової інформації та їх вплив на розвиток особистості та суспільства, сучасні засоби комунікації, новітні інформаційні технології”, “Культурне життя людини: мистецтво та його місце в житті людини, видатні діячі мистецтва та культури країн, мови яких вивчаються”.

– граматичні явища і граматичні структури, які вивчаються на рівнях володіння німецькою мовою А1-В1 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти;

– основи теорії і практики усного і письмового перекладу англійської мови і німецької мови.

2.2. Вміти:

– читати фахові тексти;

– аналізувати і узагальнювати інформацію, отриману з фахових текстів німецькою та українською мовами;

– порівнювати мовні явища української, англійської та німецької мов;

– застосовувати набуті знання з теорії і практики перекладу англійської і німецької мови в курсі, який вивчається.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна вибіркова дисципліна «Українсько-німецькі граматичні паралелі у перекладі медійних текстів» є складовою освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня **магістр** за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська;

освітньою програмою Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова).

Мета курсу – оволодіння студентами граматичною мовною компетентністю задля ефективного спілкування в німецькомовному середовищі та здійснення усного і письмового перекладу з німецької мови на українську.

Предметом вивчення курсу є граматичні структури і явища німецької мови, особливості їхнього перекладу українською мовою в медійних текстах.

Основні завдання курсу:

Знати:

- граматичні структури і явища німецької мови, особливості їхнього перекладу українською мовою;
- основні характеристики і принципи побудови медійних текстів німецькою мовою.

Вміти:

- визначати граматичні структури і явища в німецькій і українській мовах;
- порівнювати, аналізувати, систематизувати особливості вживання граматичних явищ і структур німецької, української мов;
- перекладати тексти з німецької мови на українську з урахуванням особливостей перекладу граматичних структур і явищ.

Володіти навичками:

- пошуку інформації в довідниковій літературі, а також використовуючи сучасні інформаційні технології;
- аналізу та узагальненні інформації;
- застосування отриманих знань і набутих умінь в інших галузях для ефективного опанування німецької мови;
- автономного навчання;
- професійного спілкування.

4. Завдання (навчальні цілі):

У результаті вивчення вибіркової навчальної дисципліни формуються такі компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі лінгвістики та перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інноваційної діяльності з використанням комплексу міждисциплінарних даних і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним, володіти навичками критичного мислення.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді й автономно, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною (англійською та другою іноземною) мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК 14. Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах.

ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу.

Фахові компетентності

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 12. Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром художніх текстів англійською і державною мовами.

ФК 13. Володіти прийомами забезпечення якості художнього перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).

ФК 14. Здатність передавати текст оригіналу за допомогою різного виду стилістичних адаптацій у мові перекладу і прагматичних стратегій, які орієнтовані на читача тексту перекладу згідно з нормами мови перекладу й критеріями адекватного перекладу

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1	Знати граматичні явища і структури, що вивчаються.	Практичні заняття самостійна робота	Усне опитування, письмове тестування
1.2	Знати види і особливості побудови медійних текстів.	Практичні заняття самостійна робота	Усне опитування, письмове тестування
1.3	Знати основи теорії і практики усного і письмового перекладу англійської мови і німецької мови.	Практичні заняття самостійна робота	Усне опитування, письмове тестування
2.1	Уміти застосовувати	Практичні заняття	Письмове тестування,

(назва)										
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами, що вивчаються, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною, англійською та другою іноземною мовами.	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності й забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+
ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-
ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-
ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-

МОВОЮ.										
ПРН 14. Створювати, аналізувати, перекладати й редагувати тексти різних стилів і жанрів.	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+
<i>ПРН 19. Передавати текст оригіналу за допомогою різного виду стилістичних адаптацій у мові перекладу і прагматичних стратегій, які орієнтовані на читача тексту перекладу згідно з нормами мови перекладу й критеріями адекватного перекладу.</i>	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-
<i>ПРН 20. Здійснювати редагування та пост-редагування текстів перекладу та робити реферування всіх основних видів тексту на англійській та другій іноземній мовах.</i>	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

8.1 Форми та критерії оцінювання студентів

Семестрове оцінювання

Навчальна дисципліна «Міжкультурна комунікація: перекладознавчий аспект (німецька й українська мови)» складається з одного модуля.

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів реалізується за наступною технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
50 балів	50 балів

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»),

«добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Наприкінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Ця оцінка трансформується в рейтинговий бал за роботу студента протягом семестру шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий семестровий бал може становити **50**.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком):

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу і оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Критерії оцінювання МКР

№ завдання	Кількість балів за завдання	Кількість балів за одне завдання	Критерії оцінювання	Параметри оцінювання
1	10	10	правильність і повнота відповіді, точність формулювань	правильність відповіді – 5 балів повнота відповіді – 5 балів точність формулювань – 5 балів
2	20	20	правильність і повнота відповіді, відповідність інструкції	правильність відповіді – 5 балів повнота відповіді – 5 балів відповідність інструкції – 5 балів
3	20	20	правильність і повнота відповіді, відповідність інструкції, точність формулювань; адекватність перекладу	правильність відповіді – 5 балів повнота відповіді – 3 бали відповідність інструкції – 2 бали точність формулювань – 5 балів адекватність перекладу – 5 балів
Загальна кількість балів: 50				

Підсумкове оцінювання – залік.

Вимоги до заліку

Об'єкти контролю:

Володіння професійно-орієнтованими вміннями перекладача і культурного посередника у межах тематики, засвоєння теоретичних знань з тем курсу.

Форми контролю: усне опитування.

Критерії оцінювання:

Усне опитування оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування перекладацьких рішень.

Схема оцінювання:

Усне опитування оцінюється відповідно до визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		“зараховано”	“не зараховано”
1.	Відповідність змісту	Відповідь студента повністю / в основному відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко / невизначені.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Студент досить вільно й коректно користується науковою термінологією.	Студент майже не користується науковою термінологією.
4.	Здатність до обґрунтування перекладацьких рішень	Студент здатний / загалом здатний / теоретично обґрунтувати вибір власних перекладацьких рішень.	Студент нездатний теоретично обґрунтувати вибір власних перекладацьких рішень.

Оцінка «**зараховано**» виставляється за умови, якщо відповідь студента повною мірою відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «**не зараховано**» виставляється за умови, якщо завдання оцінено за двома з шести критеріїв як «не зараховано».

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу, відпрацювання пропущених практичних занять, успішне виконання МКР.

8.2 Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

Поточне оцінювання полягає у визначенні рівня підготовки студента до практичного заняття і якості виконання професійно орієнтованого завдання у процесі самостійної позааудиторної роботи.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента

Рівень підготовки студента до практичного заняття (теоретичні знання з теми заняття) оцінюється за **5-ти бальною** шкалою.

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Відповідь є повною, ґрунтовною, з підкріпленням теоретичного викладу прикладами іноземною мовою; студент коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших, що є свідченням його систематичної підготовки до занять.
4 бали	Відповідь є переважно повною і ґрунтовною, але не підкріплена прикладами іноземною мовою; студент коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших.
3 бали	Відповідь є неповною, неточною, не підкріплена прикладами іноземною

	мовою; студент припускається помилок щодо вживання наукової термінології і фрагментарно доповнює відповіді інших.
2 бали	Відповідь є фрагментарною, не підкріплена прикладами іноземною мовою; студент припускається помилок щодо вживання наукової термінології і не доповнює відповіді інших.
1 бал	Відповідь демонструє лише початкові уявлення студента про предмет обговорення і низький рівень володіння науковою термінологією; студент не може навести доцільні приклади іноземною мовою.

Студент отримує **0 балів**, якщо був присутній на практичному занятті, але не взяв участь в обговоренні його питань, або не відвідав його. У випадку, якщо студент не відвідав принаймні одне практичне заняття, він допускається до заліку лише за умови відпрацювання.

Самостійна позааудиторна робота полягає у виконанні *професійно орієнтованих завдань* для самостійної роботи до кожного практичного заняття і має на меті формування і розвиток професійно-орієнтованих умінь студента як майбутнього перекладача і медіатора культур. Виконані завдання демонструються під час практичного заняття у процесі усної співбесіди, обговорення проблем заняття, демонстрації виконаних перекладів тощо. Максимальна оцінка за виконання професійно орієнтованого завдання – **5 балів**. За невиконання професійно орієнтованого завдання студент отримує **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної позааудиторної роботи студентів

5 балів	Завдання для самостійної роботи виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; мовні і перекладацькі помилки відсутні.
4 бали	Завдання для самостійної роботи виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущено декілька мовних і перекладацьких помилок.
3 бали	Завдання для самостійної роботи виконано з частковим дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущено декілька мовних і перекладацьких помилок.
2 бали	Завдання для самостійної роботи виконано з частковим дотриманням інструкції; частково ураховано вимоги робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущена значна кількість мовних і перекладацьких помилок.
1 бал	Завдання для самостійної роботи виконано з частковим дотриманням інструкції; не враховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; некоректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущено дуже багато мовних і перекладацьких помилок.

Після вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки (максимум – 50 балів) та оцінку за МКР (максимум – 50 балів), сума яких є *рейтинговим балом* студента за роботу протягом семестру (**максимум – 100 балів**).

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			Лекції	Прак- тичні заняття	Само- стійна робота		Лекції	Прак- тичні заняття	Само- стійна робота
Модуль 1									
<i>Змістовий модуль 1. Типи і види текстів</i>									
1.	Тема 1. Типи і види текстів. Функції текстів. Позатекстові та внутрішньо текстові фактори у перекладі. <i>Самостійне опрацювання</i> Етапи перекладацького процесу. Типи перекладу і методи перекладу. Компетентності перекладача.	6	2	-	4	6	-	-	6
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>		6	2	-	4	6	-	-	6
<i>Змістовий модуль 2. Морфологічні труднощі перекладу</i>									
1.	Тема 2. Іменник. Особливості відтворення категорії означеності /	10	2	2	6	11	1	1	10

	неозначеності. Відтворення категорії числа іменників. Самостійне опрацювання Вживання означеного / неозначеного / нульового артикля в німецькій мові.								
2.	Тема 3. Особливості перекладу власних назв. Самостійне опрацювання Переклад «промовистих» власних назв.	10	-	4	6	11	-	-	10
	Тема 4. Особливості перекладу складних іменників.	6	-	2	4	9	-	-	9
	Тема 5. Дієслово. Особливості вживання і перекладу часових форм дієслова в медійних текстах. Самостійне опрацювання Утворення часових форм німецького дієсловаю Значення часових форм німецького дієслова.	10	2	2	6	9	1	-	9
	Тема 6. Дієслово. Особливості перекладу форм стану німецького дієслова. Самостійне опрацювання Утворення форм стану німецького дієслова.	10	2	2	6	11	-	1	10
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>		46	6	12	28	52	2	2	48
Змістовий модуль 3. Синтаксичні труднощі перекладу.									

1.	Тема 7. Речення. Типи речень. Загальні правила відтворення порядку слів. <i>Самостійне опрацювання</i> Рема-тематичне членування речення. Ознаки німецького речення. Рамкова конструкція німецького речення.	10	2	-	8	11	-	-	10
2.	Тема 8. Особливості відтворення складносурядних речень. <i>Самостійне опрацювання</i> Сурядні сполучники і сполучувані слова.	14	-	4	10	11	-	1	10
3.	Тема 9. Загальні правила перекладу різних типів підрядних речень. <i>Самостійне опрацювання</i> Типи підрядних речень за типом зв'язку з головним реченням, за синтаксичною функцією.	14	-	4	10	11	-	1	10
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>		38	2	8	28	34	2	2	30
Усього годин		90	10	20	60	90	2	4	84

10. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Базові

1. Мироненко Т. С. Практичний курс перекладу з німецької мови. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2017. 247 с.
2. Мироненко Т.С. Практичний курс перекладу з німецької як другої іноземної, Київ : Вид. центр КНЛУ, 2005. 120 с.
3. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Перекладознавство, Київ, 2008, 592 с.

Додаткові

1. Perlmann-Balme M, Schwalb S., Matussek M. Sicher! B2.1. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch. – Ismaning, Deutschland: Max Hueber Verlag, 2017.– 206 S.
2. Perlmann-Balme M, Schwalb S., Matussek M. Sicher! B2.2. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch. – Ismaning, Deutschland: Max Hueber Verlag, 2016.– 183 S.
3. Пакет мультимедійних засобів навчання до НМК „Sicher! B2.1“, „Sicher! B2.2“
4. Dreyer, Schmitt. Совершенствуем знание немецкого языка: Учебное пособие. – Киев. Методика, 2000. - 336 с.

11. Електронні джерела

1. <http://www.hueber.de/-aktuell/>
2. <http://www.hueber.de/deutsch-lernen/>
3. <http://www.vitamine.de/>
4. <http://www.goethe.de>
5. <http://www.der-weg-online.de>
6. <http://www.deutsch-perfekt.com>
7. <http://www.klett.de>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.